

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 18/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av regionutvecklingslagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 september 2005 en proposition med förslag till lag om ändring av regionutvecklingslagen (RP 89/2005 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har finansutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (FiUU 23/2005 rd) har bifogats detta betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- utvecklingschef Teemu Eriksson, inrikesministeriet
- budgetsekreterare Juha Majanen, finansministeriet
- strukturfondschef Merja Niemi, undervisningsministeriet
- regeringssekreterare Susanna Paakkola, jord- och skogsbruksministeriet

- regeringssekreterare Eerikki Nurmi, handels- och industriministeriet
- regeringsråd Lauri Pelkonen och finanssekreterare Carolina Sierimo, social- och hälsovårdsministeriet
- regeringsråd Matti Ilonen, arbetsministeriet
- regeringsråd Taru Hallberg, miljöministeriet
- avdelningschef Jouko Lankinen, Sydöstra Finlands arbetskrafts- och näringscentral
- specialsakkunnig Marko Mäkinen, Birkalands förbund
- landskapsombudsman Antti Iso-Koivisto, Finlands Kommunförbund.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- social- och hälsovårdsministeriet
- AKAVA rf
- Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC
- Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf.
- Företagarna i Finland rf.

PROPOSITIONEN

Det föreslås att till regionutvecklingslagen fogas bestämmelser genom vilka landskapsförbundens ställning som regionutvecklingsmyndighet stärks och samarbetet ökas inom regionerna, mellan regionerna och centralförvaltningen och inom centralförvaltningen.

De centrala regionala anslag som påverkar regionutvecklingen ska sammanföras i statsbudgeten. Utgående från den del av landskapsprogrammets genomförandeplan som gäller statlig finansiering ska ett förslag till statlig finansiering för landskapet göras upp. Landskapsförbun-

det godkänner förslaget. Avsikten är att ministerierna innan ärendet föreläggs statsrådet ska förhandla med såväl landskapsförbunden som den regionalförvaltning som lyder under dem.

Statsrådets allmänna sammanträde fördelar de sammanställda anslagen landskapsvis på fördragning från varje ministerium efter att riksdagen har godkänt budgeten. Fördelningen av anslagen ska grunda sig på genomförandeplanen och anslagen delas i mån av möjlighet ut samtidigt. Statsrådet kan låta en del av det fördelade anslaget vara ospecificerat med tanke på de olika användningsändamålen i momentet. Landskapsförbundet beslutar inom regionen om allokeringen av denna del för de användningsändamål som anges i momentet. Anslagen används inom regionerna av samma myndigheter som

förr. Samtidigt föreslås att 41 § 2 mom. i regionutvecklingslagen upphävs. Momentet begränsar tiden för de särskilda program som nämns i lagen till utgången av 2006.

Samtidigt är avsikten att genom en förordning av statsrådet grunda en arbetsgrupp för regionutvecklingen inom centralförvaltningen. Gruppen ska sörja för att regionutvecklingen samordnas inom centralförvaltningen och till gruppen koncentreras även uppgifter som hör samman med regionutvecklingen och som ankommer på redan verksamma arbetsgrupper.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2007. Upphävandet av 41 § 2 mom. i regionutvecklingslagen föreslås dock träda i kraft redan den 1 januari 2006.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

I propositionen motiveras lagförslaget bl.a. med hänvisning till regeringsprogrammet, gällande riksomfattande regionutvecklingsmål enligt regionutvecklingslagen (602/2002) och behovet av att konsekvent gå vidare på den linje som man valt.

Utskottet finner de nämnda faktorerna viktiga och hänvisar dessutom till det uttalande som riksdagen godkänt med anledning av den regionpolitiska redogörelsen, enligt vilket riksdagen förutsätter att regeringen ser till att ekonomiska resurser som är viktiga för regionutvecklingen koncentreras och regionaliseras samt att andelen obundna utvecklingsmedel på landskapsnivå ökas och att landskapsförbundens roll som regionutvecklingsmyndighet enligt regionutvecklingslagen stärks när det gäller allokeringen av de regionaliserade resurserna och de resurser som ska regionaliseras bl.a. genom att göra genomförandeplanerna för landskapsprogrammen mer bindande och verkningsfulla (FvUB 14/2004 rd, SRR 3/2004 rd). Lagförslaget förverkligar kraven i detta uttalande åtminstone delvis.

Den aktuella lagen innebär att anslag med särskild relevans för regionutvecklingen i statsbudgeten ska sammanställas till större helheter. Beslutsfattandet på landskapsnivå förstärks på två sätt. För det första förvandlas landskapsprogrammets genomförandeplan till landskapets budgetförslag vilket ger landskapets eget förslag en bättre ställning vid beredningen av statens budgetproposition. För det andra blir det enklare att i landskapsförbunden prioritera fördelningen av resurserna för regionutvecklingen som helhet och tidsbestämma dem för bästa resultat. Utskottet betonar betydelsen av att samordna beslutsfattandet både i centralförvaltning och på regional nivå. Utskottet har tidigare berört det alltför sektoriserade betraktelsesättet särskilt inom centralförvaltningen. I stället bör förvaltningen anamma ett mer vidsynt arbetssätt.

Utskottet betraktar som nödvändig den reglering i lagförslaget som innebär att regioncentra vidareutvecklas genom regioncentraprogram och att kunskapscentra på motsvarande sätt vidareutvecklas genom kunskapscentraprogram.

Som en detalj i lagförslaget noterar utskottet en mening i 10 a §. Paragrafens 1 mom. föreskriver att de ministerier som enligt 8 § i regionut-

vecklingslagen ska fastställa målen och åtgärderna för regionutvecklingen ska sammanställa de centrala förslag om regionala anslag som påverkar regionutvecklingen. Momentets andra mening är problematisk i det avseendet att man genom lag ger ett allmänt bemyndigande att utfärda separata bestämmelser om detaljerna i fråga om sammanställningen. Enligt motiveringarna är avsikten att finansministeriet meddelar närmare bestämmelser om sammanföringen i sina föreskrifter om uppgörandet av statsbudgeten. Enligt utredning gäller det den reglering som ingår i förordningen om statsbudgeten (1243/1992). Med beaktande av den ovan påpekade problematiken konstaterar utskottet att det inte är adekvat att man i samma ärende utfärdar normer på både lagnivå och författningsnivå. Därför föreslår utskottet strykning av andra meningen i 10 a § 1 mom. i lagförslaget.

Med hänvisning till det ovan anförda finansutskottets utlåtande och propositionen finner förvaltningsutskottet lagförslaget behövligt och

ändamålsenligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget med ovan anförda ställningstaganden och ändringsförslag.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår förvaltningsutskottet

att lagförslaget i övrigt godkänns enligt propositionen men 10 a § med följande ändring:

10 a §

Nationell statlig finansiering

De ministerier som avses i 8 § 1 mom. i denna lag sammanställer de centrala förslag om regionala anslag som påverkar regionutvecklingen. (Utesl.)

(2 och 3 mom. som i RP)

Helsingfors den 16 november 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Veijo Puhjo /vänst
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Lasse Hautala /cent
Rakel Hiltunen /sd
Jyrki Kasvi /gröna
Esko Kurvinen /saml

Lauri Kähkönen /sd
Lauri Oinonen /cent
Heli Paasio /sd
Tapani Tölli /cent
Ahti Vielma /saml
Tuula Väättäinen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.